

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

**Ten behoeve van de milieueffectrapportage bij
het bestemmingsplan**

Wekerom, Otterloseweg 54-56

1. Inleiding

Sinds 2008 heeft de familie Van den Top het voornemen om een mestvergistingsinstallatie te bouwen op het perceel Otterloseweg 54-56 te Wekerom. Dit voornemen past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Om het initiatief mogelijk te maken heeft de gemeenteraad op 15 november 2012 ingestemd met een bestemmingsplan dat voorzag in de realisatie van een mestvergistingsinstallatie.

Dit bestemmingsplan is door de Raad van State vernietigd vanwege de mate van gedetailleerdheid van de vereiste landschappelijke inpassing.

Na deze vernietiging deed de rechtbank Noord-Nederland een richtinggevende uitspraak over de m.e.r.-plicht¹ in relatie tot mestvergistingsinstallaties. Door deze uitspraak blijkt dat dergelijke installaties kunnen vallen onder categorie C 18.4² van het Besluit M.e.r. als de drempelwaarde wordt overschreden. In het bestemmingsplan wordt de mogelijkheid geboden om 36.000 m³ per jaar te verwerken in de installatie. Daardoor kan het plan boven de drempelwaarde van categorie C18.4 (capaciteit van 100 ton per dag) uitkomen en moet een MER opgesteld worden.

Met voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) worden betrokken bestuursorganen en instanties geraadpleegd voor advies over de inhoud van het op te stellen MER voor het bestemmingsplan en wordt ook het publiek in de gelegenheid gesteld om reacties in te dienen (zie ook onder 5). Ingebrachte adviezen en reacties worden betrokken bij de opstelling van het MER.

2. Beschrijving van de activiteit

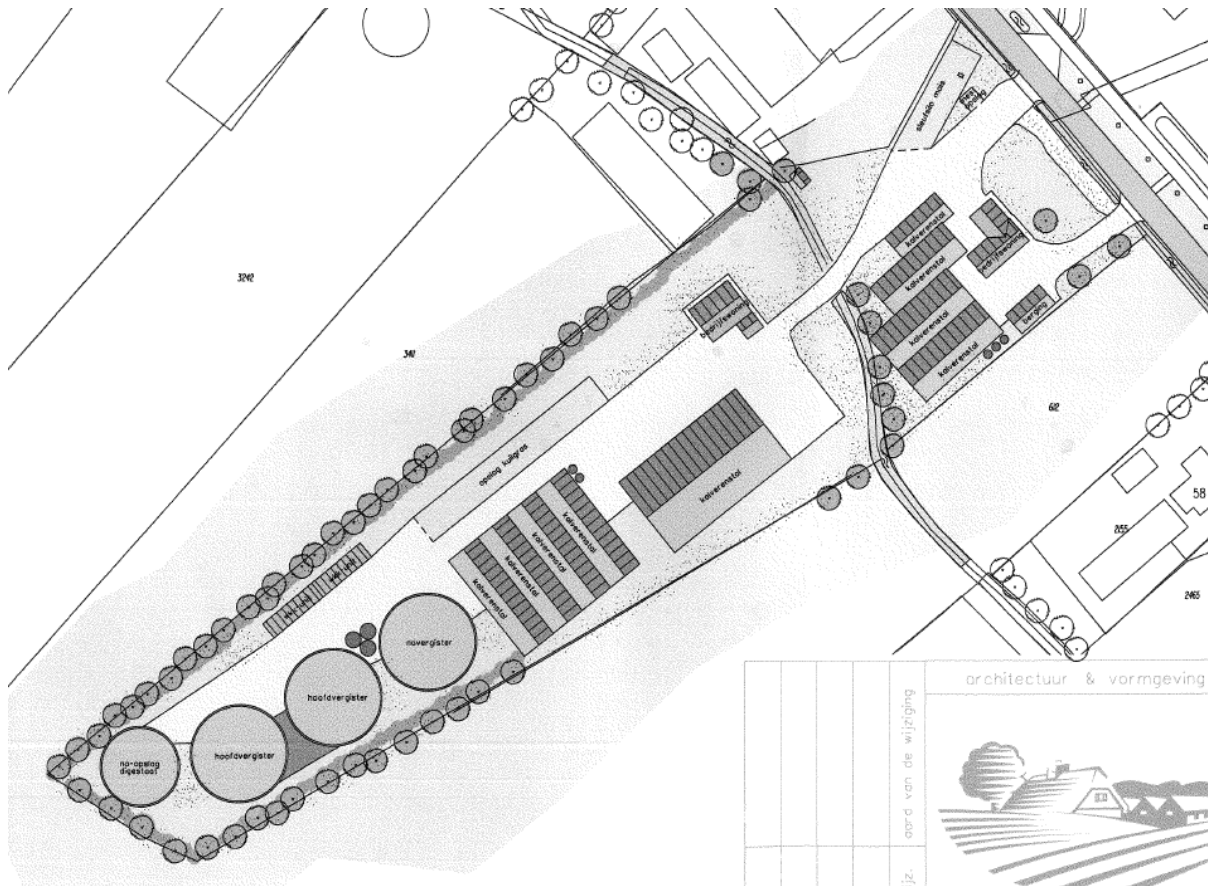
De kalvermesterij op de percelen Otterloseweg 54 en 56 te Wekerom heeft het plan opgevat om bij de kalvermesterij een mestvergistingsinstallatie op te richten.

Vergisting (of co-vergisting) is een biologisch proces, waarin onder zuurstofloze omstandigheden organische stof door micro-organismen wordt omgezet in onder andere methaan en kooldioxide. Bij de voorziene co-vergisting worden mest en organische stromen samengebracht in twee, met een rekbaar doek afgedekte, silo's om het biogas dat tijdens de vergisting ontstaat op te vangen. Het biogas wordt verwerkt in een gasmotor die we een WKK noemen. In de WKK wordt duurzame elektriciteit geproduceerd. Onder co-vergisting wordt mede verstaan het vergisten van ten minste 50 % dierlijke mest, aangevuld met andere biomassa, met als oogmerk het produceren van biogas. Op de Otterloseweg 54-56 zal in dit kader vooral bermgras als biomassa worden gebruikt.

De figuur op de volgende pagina geeft een indicatief beeld van de benodigde bebouwing voor de mestvergistingsinstallatie.

¹ MER = het milieueffectrapport (het product); m.e.r. = de milieueffectrapportage (de procedure).

² Deze categorie luidt als volgt: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de verbranding of de chemische behandeling van niet-gevaarlijke afvalstoffen.

3. Alternatieven

In het MER moeten volgens wettelijk voorschrift alternatieven beschouwd worden van de voorgenomen activiteit. Deze alternatieven moeten wel een redelijk alternatief zijn, in die zin dat een alternatief wel een voldoende realistisch gehalte moet hebben. Volgens vaste jurisprudentie is de vraag welke alternatieven in het MER moeten worden beschouwd afhankelijk van de omstandigheden van het geval. In die zin kan het ook voorkomen dat in het MER geen locatiealternatieven worden beschreven. Een voorbeeld daarvan is de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State van 1 mei 2013 (M en R 2013/6). In die uitspraak werd onder meer betekenis toegekend dat alternatieve locaties niet overwogen konden worden omdat de locaties niet in het eigendom waren van de initiatiefnemer. Naast deze elementen wordt de reikwijdte van de 'redelijkerwijs' in beschouwing te nemen alternatieven ook begrensd door het feit dat het onderhavige bestemmingsplan een reparatie is van een vernietigd bestemmingsplan. Daar bovenop is na de vernietiging van het bestemmingsplan door de jurisprudentie een m.e.r.-plicht ontstaan voor het voorgenomen project.

Al deze elementen bij elkaar opgeteld is het niet opportuun om in het MER een studie te doen naar locatiealternatieven voor het realiseren van een mestvergistingsinstallatie op het perceel Otterloseweg 54-56 te Wekerom.

Argumenten

Hieronder willen wij de bovengenoemde aspecten langslopen om te beargumenteren waarom het op te stellen MER geen studie naar locatiealternatieven zal bevatten. Het eerste argument is dat alternatieve locaties niet in eigendom zijn van de initiatiefnemer. In navolging van de uitspraak van de ABRvS van 1 mei 2013 is het niet realistisch dat de initiatiefnemer er van af zou zien om op z'n eigen gronden de installatie te realiseren. Bij realisatie op andere gronden is het ook niet mogelijk om een rendabel verdienmodel op te zetten.

Het tweede argument is dat in het besluitvormingsproces van het vernietigde bestemmingsplan een discussie over locatiealternatieven een nadrukkelijke rol heeft gespeeld. Om vast te kunnen stellen of de nut en noodzaak van de beoogde planologische inbreuk op het geldende bestemmingsplan voldoende vaststaat, is advies gevraagd aan de Dienst Landelijk Gebied (DLG).

Zij hebben een advies uitgebracht waarbij zij alternatieve locaties hebben onderzocht op landschappelijke kwaliteit en andere ruimtelijk relevante factoren. Een nieuw alternatievenonderzoek zou in het licht van het voorgaande niet leiden tot nieuwe inzichten en is daarmee zinledig. Bovendien zou een hernieuwd alternatievenonderzoek tot een onnodige lastenverzwaring leiden.

Het derde argument voor het afzien van een nieuw alternatievenonderzoek is gelegen in het bestuurlijk vertrouwen dat is opgewekt met het raadsbesluit van november 2012. Door het vaststellen van het bestemmingsplan heeft de gemeenteraad het vertrouwen gewekt dat het bevoegd gezag instemt met de voorgenomen activiteit (het realiseren van een mestvergistingsinstallatie). In die zin zou het een kwestie van onbehoorlijk bestuur zijn als het bevoegd gezag in dit stadium van het repareren van het vernietigde bestemmingsplan de initiatiefnemer zou dwingen om de installatie op een andere locatie te realiseren. Te meer omdat de reparatie van het bestemmingsplan niet ziet op de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het bestemmingsplan vanuit milieuoogpunt maar slechts ziet op de juridisch-planologische verwerking van de landschappelijke inpassing van de installatie. Hier komt bij dat de rechtbank de aangevraagde omgevingsvergunning in stand heeft gelaten en de initiatiefnemer over een onherroepelijke toestemming beschikt om het project te kunnen uitvoeren.

Het vierde (en laatste) argument is dat na de vernietiging van het bestemmingsplan door recente jurisprudentie voor het omgevingsrecht duidelijk is geworden dat de mestvergistingsinstallaties m.e.r.-plichtig zijn. In een eerder stadium waren installaties ook m.e.r.-plichtig, maar door een besluit van de Crisis- en Herstelwet is deze plicht komen te vervallen. Om bij de reparatie van het vernietigde bestemmingsplan nu opnieuw een alternatievenonderzoek te doen in de volle breedte en daarmee in feite de m.e.r.-plicht tegen te werpen aan de initiatiefnemer is in ogen van de gemeente niet te voorzien van een draagkrachtige motivering.

Inhoud MER

Hiervoor hebben wij aangegeven waarom in het MER niet opnieuw in de volle breedte een alternatievenonderzoek wordt uitgevoerd. Daarmee is nog niet aangegeven wat dan wel de inhoud van het MER zal zijn.

In het MER zal de bestaande milieuinformatie gebundeld worden en waar nodig zal het aangepast en/of aangescherpt worden.

Daarbij wordt het eerder genoemde advies van DLG ten aanzien van de locatie als vertrekpunt genomen. In dat advies zijn verschillende milieuaspecten afgewogen. Het aspect landschappelijke kwaliteit heeft tot veel discussie geleid en daar zal extra aandacht aan besteed worden.

Tevens zal de informatie behorend bij de aangevraagde en inmiddels onherroepelijke omgevingsvergunning in het MER gebruikt worden. Bij deze procedure stond geluidhinder centraal en in het MER zal de weerslag van die discussie weergegeven worden.

In het MER worden derhalve de voor het initiatief van belang zijnde milieuaspecten behandeld en waar nodig aangescherpt of geactualiseerd en in hun onderlinge samenhang geplaatst. Waar mogelijk wordt aangegeven hoe optredende effecten kunnen worden voorkomen of beperkt.

4. Beoordelingskader en onderzoeksmethodiek

Gelet op het voorgaande wordt in het MER geen nieuw, op zichzelf staand, onderzoek gedaan. Het beoordelingskader en de onderzoeksmethodiek zoals weergegeven in het advies van DLG, wordt overgenomen en waar mogelijk aangescherpt.

Uiteraard wordt in het MER de meest actuele milieu-informatie behandeld.

5. Procedure en besluitvorming

Voor de totstandkoming van het plan-MER wordt aangesloten bij het proces van de bestemmingsplanprocedure. Nadat deze NRD is opgesteld, worden het plan-MER en het ontwerp bestemmingsplan opgesteld. Beide zullen ter inzage worden gelegd.

In het ontwerp bestemmingsplan wordt beschreven op welke wijze bij de keuzes in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de mogelijke gevolgen voor het milieu.

De ervaring met gebiedsontwikkeling is dat een zorgvuldig proces van groot belang is. In de uitgebreide m.e.r.-procedure is het verplicht om de betrokken overheidsorganen en de wettelijke adviseurs te raadplegen over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER. De manier waarop dit gebeurt is grotendeels vormvrij.

De gemeente Ede heeft ervoor gekozen om in dit stadium deze Notitie Reikwijdte & Detailniveau op te stellen, als input voor inspraak en raadpleging. De notitie wordt dan ook gezien als een communicatiedocument om de belanghebbenden te informeren over het op te stellen plan-MER.

Tijdens de ter inzage legging worden instanties geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen plan-MER. De raadpleging vindt schriftelijk plaats. De gemeente vraagt de instanties om advies over de milieu-informatie voor het bestemmingsplan Wekerom, Otterloseweg 54-56. De gemeente Ede is voornemens de provincie Gelderland, de gemeente Barneveld en het Waterschap te raadplegen.